

UCHWAŁA Nr 144 / 3242 / 20
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 15 kwietnia 2020 r.

w sprawie wniesienia pod obrady Sejmiku Województwa Podkarpackiego projektu uchwały Sejmiku w sprawie nadania pośmiertnie Abrahamowi Izaakowi Segalowi Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r., poz. 512 ze zm.) i § 29 ust. 1 pkt 1 Statutu Województwa Podkarpackiego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 29 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999 r. Nr 28, poz. 1247, z 2002 r. Nr 54, poz. 1101, z 2008 r. Nr 55, poz. 1449, z 2019 r., poz. 2676),

**Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:**

§ 1

Wnosi się pod obrady Sejmiku Województwa Podkarpackiego projekt uchwały Sejmiku **w sprawie nadania pośmiertnie Abrahamowi Izaakowi Segalowi Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”**, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Władysław Ortyl

-projekt-

**UCHWAŁA NR 120
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

z dnia 2020 r.

**w sprawie nadania pośmiertnie Abrahamowi Izaakowi Segalowi Odznaki
Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 poz. 512 ze zm.), § 13 pkt 22 Statutu Województwa Podkarpackiego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 września 1999r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999 r. Nr 28, poz. 1247, z 2002 r. Nr 54, poz. 1101, z 2008 r. Nr 55, poz. 1449, z 2019 r., poz. 2676) oraz § 3 pkt. 1 i § 7 ust. 1 Uchwały Nr VII/143/15 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”, ustalenia jej wzoru, zasad i trybu nadawania oraz sposobu noszenia,

**Sejmik Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwała, co następuje:**

§ 1

Nadaje się pośmiertnie **Panu Abrahamowi Izaakowi Segalowi** Odznakę Honorową „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Władysław Ortyl

DYREKTOR
KANCELARII ZARZĄDU

Aneta Płis

RADCA PRAWNY
Jacek Rudnicki

UZASADNIENIE:

Kapituła Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” zaopiniowała pozytywnie wniosek Pana Władysława Ortyla - Marszałka Województwa Podkarpackiego o nadanie pośmiertnie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” Abrahamowi Izaakowi Segalowi. W kwietniu bieżącego roku mija rok od śmierci Abrahama Izaaka Segala, promotora wiedzy o udziale Polaków, w tym w szczególności o społeczności podkarpackiej, w ratowaniu Żydów podczas II wojny światowej a także wielkiego orędownika powstania Muzeum Polaków Ratujących Żydów w Markowej. 17 marca br., minęła kolejna rocznica powstania Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej, a 24 marca br. wspominaliśmy Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką, ustanowiony przez Sejm RP, z inicjatywy Prezydenta RP. W 2020 roku uczczona została również 75. rocznica wyzwolenia niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz. Powyższe nieliczne wydarzenia skłaniają do refleksji oraz ponownego sięgnięcia pamięcią do osób i wydarzeń bolesnych, lecz niezwykle istotnych dla mieszkańców podkarpacia. Abraham Izaak Segal urodził się 30 maja 1930 roku w Łańcucie. Holocaust przeżył dzięki mieszkańcom, rodzinom z Markowej. Przez okres całego swojego życia dawał gorliwe świadectwo o Polakach ratujących Żydów. Po wojnie On i Jego rodzina popularyzowali wiedzę o Markowej, o rodzinie Ulmów i innych Polakach, niosących pomoc Żydom w okresie okupacji.

Abraham Segal jako młody chłopiec wraz z rodzicami Ozjaszem i Perłą oraz bratem Michałem mieszkał w Łańcucie i Radymnie. Po wybuchu II wojny światowej w 1939 roku z obawy przed niemieckimi represjami jego rodzina uciekła z terenów niemieckiej okupacji i przebywała w różnych miasteczkach. Jego rodzice oraz brat zostali rozstrzelani przez Niemców podczas likwidacji gett żydowskich na kresach wschodnich. Ukrywał się między innymi w Krzemienicy u Antoniego i Anny Skrobaczów. Następnie od lata 1943 roku, aż do wkroczenia Armii Czerwonej w lipcu i sierpniu 1944 roku pracował jako pastuch w pobliskiej Markowej w gospodarstwie Jana i Heleny Cwynarów pod nazwiskiem Roman Kaliszewski, nie zdradzając swojego żydowskiego pochodzenia. Ocalał i przeżył wojnę dzięki pomocy rodzin z Podkarpacia, jako jeden z 21 Żydów uratowanych przez mieszkańców Markowej.

Z rodziną Cwynarów skontaktował się po raz pierwszy 1 stycznia 1950 roku, w 1995, zdecydował się odwiedzić na nowo Polskę, a przede wszystkim rodzinę, która go ukrywała. W 2004 roku był gościem uroczystego odsłonięcia pomnika rodziny Ulmów w Markowej. Dziękował wówczas Polakom za ratowanie Żydów. Postanowił wtedy, że będzie jak najszerzej propagować w Izraelu wiedzę o tym, jak wielu Polaków w tym mieszkańców podkarpacia ratowało Żydów i ilu z nich zostało z tego powodu zamordowanych przez Niemców. Nie kryjąc wdzięczności dla Polaków, razem z rodziną upowszechniał wśród kolejnych pokoleń Izraelczyków wiedzę o okupacji niemieckiej. W wielu środowiskach w Izraelu, m.in. w szkołach, opowiadał o Markowej i heroicznej postawie rodziny Ulmów oraz innych mieszkańców ratujących Żydów. Udzielił licznych wywiadów izraelskim i polskim

mediom. W dużej mierze to dzięki jego zaangażowaniu do Markowej przybywali i przybywają Żydzi, modlą się przy grobie Rodziny Ulmów oraz poznają prawdziwą historię heroicznych czynów Polaków. Abraham Segal starał się, by do Markowej przyjechała cała jego rodzina. W lipcu 2015 roku, wizytę w Markowej złożyła Tamar Segal, wicedyrektor liceum w Jerozolimie, jego synowa. Przyjechała do Polski z prawie 200 uczniami, którzy odwiedzili powstające wówczas muzeum im. Rodziny Ulmów. Dzięki Segalowi grupa izraelskiej młodzieży spotkała się również z młodzieżą uczącą się w gimnazjum w Markowej. Nie mogąc z powodów zdrowotnych wziąć udziału w otwarciu Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów, które odbyło się 17 marca 2016 roku, zachęcił do obecności swoje dzieci i wnuki. Podczas głównych uroczystości otwarcia Muzeum, wśród gości była obecna Para Prezydencka, a w trakcie odtworzono jego wzruszające przesłanie skierowane do uczestników.

W 2016 roku Prezydent RP Andrzej Duda nadał Abrahamowi Segalowi Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi RP, nadany za zasługi w pielęgnowaniu pamięci i upowszechnianiu wiedzy o Polakach ratujących Żydów oraz zaangażowanie w tworzenie Muzeum im. Rodziny Ulmów. W imieniu Prezydenta RP, 12 marca 2018 roku w Hajfie w Izraelu odznaczenie wręczył dr Mateusz Szpytma, Wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej, któremu towarzyszył Bogdan Romaniuk, ówczesny Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego.

Abraham Izaak Segal zmarł 26 kwietnia 2019 roku w Izraelu. Należy jeszcze raz podkreślić, że był wielkim promotorem wiedzy o udziale Polaków oraz ludności podkarpackiej w ratowaniu Żydów podczas II wojny światowej oraz wielkim orędownikiem powstania Muzeum Polaków Ratujących Żydów w Markowej. Przekazał również na ten cel materiały i eksponaty, które można obejrzeć na wystawie stałej.

Radni Województwa Podkarpackiego dostrzegając ogromny wkład Abrahama Izaaka Segala w upowszechnianie wiedzy o bohaterskiej postawie wielu mieszkańców Markowej i całego Podkarpacia w ratowanie Żydów przed zagładą niemiecką podczas II wojny światowej, upowszechniania dorobku o szerzeniu prawdy o niemieckich, nazistowskich obozach koncentracyjnych, stoi na stanowisku, że jego postawa zasługuje na najwyższe uznanie i wdzięczność.

W związku z powyższym zasadnym jest nadanie pośmiertnie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” błogostawionej pamięci Abrahamowi Izaakowi Segalowi.

DYREKTOR
KANCELARII ZARZĄDU
Aneta Flis